

Калінкіна М. С.,

науковий керівник — **Козак Г. Я.,** к.е.н., доцент,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ

ФУНКЦІЇ ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШЕЙ

Питання сутності грошей є основним у теорії грошей. Вже не одне століття відбуваються дискусії з цього приводу, але розбіжностей і протиріч залишилося на сьогодні ще багато. У сучасній західній економічній теорії сутність грошей визначається тими функціями, які вони виконують. Підхід виводити сутність грошей із їхніх функцій сформулював англійський економіст Дж. Хікс: «Гроші визначаються їхніми функціями» [1, с. 17].

Протягом розвитку суспільства в літературних джерелах завжди велика увага приділяється визначенню функцій грошей. Платон у праці «Держава» зазначив, що гроші існують для обслуговування розподілу праці та бути в обігу поза межами міст, тобто виконувати функції міри вартості та засобу обігу. Аристотель у роботі «Нікомахова етика» вирізняє вже три функції грошей: міри вартості (або грошової облікової одиниці), засобу обігу та засобу нагромадження цінностей. А. Сміт вважав гроші лише технічним засобом, «колесом обігу» і наділяв їх функцією засобу обігу. К. Маркс у своїй праці «Капітал» довів існування п'яти функцій: міри вартості, засобу обігу, засобу нагромадження, платежу та функції світових грошей.

Важливим аспектом дослідження функцій грошей є, насамперед, принцип історизму. Гроші не є статичною категорією, їх не можна розглядати як щось незмінне. Розвиток функцій грошей відбувався відповідно до ускладнення товарного виробництва та ринкових відносин. Тому на кожному етапі розвитку товарно-грошових відносин формується певна сукупність функцій грошей і спосіб їхньої взаємодії. В процесі розвитку грошових відносин деякі їхні функції ускладнюються, змінюються, з'являються нові.

В економічній літературі виділяється п'ять функцій грошей: функція міри вартості, гроші як засіб обігу та платежу, функція засобу нагромадження, функція світових грошей. Що стосується електронних грошей, то в сучасних умовах даний вид платіжного засобу лише впроваджується в економічні відносини і характеризується відсутністю наукового обґрунтування їх функцій.

Міра вартості — функція, у якій гроші забезпечують вираження і вимірювання вартості товарів, надаючи їй форму ціни. Двоєке призначення цієї функції — виражати і вимірювати вартість — пояснюється тим, що вартість товару не може бути виражена інакше, ніж порівнюванням її з товаром — загальним еквівалентом, вартість якого загально визнана. Особливістю електронних грошей як чинника процесу визначення вартості є здатність до виконання таких вимог ринку: портативність, економічна подільність та однорідність у своїй масі, відносна міцність, дешевизна у виготовленні та здатність до швидкого відтворення в будь-якій кількості і в будь-якому місці.

Функція обігу — гроші є посередником в обміні товарів і забезпечують їх обіг. Властивістю електронних грошей як засобу обігу є наявність у них ознаки, суть якої зводиться до реального втілення мінової вартості: продавець віддає свій товар покупцеві і в замін одержує гроші. Отже, електронні гроші забезпечують рух товарів від виробника до споживача [2, с. 34, 35].

Засіб нагромадження — функція, в якій гроші обслуговують нагромадження вартості в її загальній абстрактній формі у процесі розширеного відтворення [2, с. 34, 35].

Електронні гроші дозволяють оперативно створювати резерви платіжних засобів за рахунок емісії коштів на інтелектуальних картках (смарт-картках, електронних гаманцях), отримання коштів від юридичних і фізичних осіб за послуги або продані товари тощо.

Світові гроші — платіжні засоби, які обслуговують рух вартості в міжнародному економічному обороті і забезпечують соціально-економічні взаємовідносини між країнами. Електронні гроші в повній мірі виконують дану функцію. Використання електронних грошей, «імітованих» в одній країні, можливе і за її межами. Проте, як свідчать результати дослідження платіжних систем, вони повинні бути засновані на основі спільної технології. Так, у платіжних системах Інтернет.Гроші, Яндекс.Гроші та Webmoney використовується спільна технологія PayCash.

Гроші дають економіці вимір і число. Без економіки грошей не існує. В. М. Юровицький зазначає, що гроші — це один із найвищих проявів людського генія. Людина придумала вимірник того, чого нема в природі, що ніякими звичайними приладами виміряти неможливо [3].

Отже, виходячи із викладеного, функції грошей у повній мірі виконує їх нова форма, що розвивається — електронні гроші. Проте з розвитком віртуальної економіки відбувається не тільки модифікація існуючих функцій грошей, але і поява нових, в чому

відображається загальна діалектика розвитку грошових відносин і принцип історизму [4, 5].

Список використаних джерел

1. Гроші та кредит: підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна та ін.]; за заг. ред. М. І. Савлука. — [3-тє вид., перероб. і доп.]. — К.: КНЕУ, 2002. — 598 с.

2. Бодюк А. В. Електронні гроші: суть та особливості / А. В. Бодюк, І.О. Трубін // Формування ринкових відносин в Україні. — 2013. — № 9. — С. 33–36.

3. Юровицкий В.М. Денежное обращение в эпоху перемен [Електронний ресурс]: научно-практическое пособие / В. М. Юровицкий. — ГроссМедиа:РОСБУХ, 2012. — Режим доступу: http://bookz.ru/authors/urovickii-vladimir/denejnoe_960.html

4. Гаркуша М. С. Новые функции денег в виртуальной экономике [Електронний ресурс] / М. С Гаркуша // Журнал Российского государственного педагогического университета им. А. И. Герцена. — 2012. — №119. — С. 96–101. — Режим доступу до журн.: ftp://lib.herzen.spb.ru/text/garkusha_119_96_101.pdf

5. Євтух А. Т. Сущность денег: современный аспект / А. Т. Євтух // Актуальні проблеми економіки. — 2012. — №11(41). — С. 3–13.

Корнева О. М.,

науковий керівник — **Золотарьова Н. С.,** к.е.н., доцент,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧИМИ ВИТРАТАМИ

Основним критерієм успішної діяльності є задоволення потреб споживачів та отримання прибутку. Для досягнення такого результату слід звернути увагу на внутрішні особливості роботи конкретного підприємства, а також, на процес управління витратами, що відіграє важливу роль у підвищенні ефективності та рентабельності підприємства. Отже, необхідно створити гнучку систему управління витратами, тобто розробити програму дій, яка б забезпечила коригування витрат до необхідного рівня.

Одним із завдань обліково-аналітичного забезпечення управління витратами є економія ресурсів суб'єкта господарювання та